

Dosarul nr.3ra-27/22  
2-18003140-01-3ra-11012022

Prima instanță, Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: V. Hudoba)  
Instanța de apel, Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, A. Curdov, Ș. Starciuc)

## ÎNCHEIERE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Iurie Bejenaru  
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Boris Borș, Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului privind furnizarea informației și obligarea furnizării informației solicitate,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, casată parțial hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, și emisă în această parte o decizie nouă,

c o n s t a t ă:

La 17 iulie 2018 Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat, terț Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului privind furnizarea informației și obligarea furnizării informației solicitate.

În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la 04 mai 2018 s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat cu cerere, solicitând furnizarea informației din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care a profitat în perioada 01 noiembrie 2017 – 01 mai 2018 Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc o gospodărie cu buget comun, indicați în declarația-tip cu privire la veniturile și anume: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș.

A explicat că această solicitare a fost efectuată în scopul executării atribuțiilor sale impuse prin lege ce-i revin, cu respectarea deplină a legislației în vigoare.

Astfel, conform art.14 alin.(1) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, oficiile teritoriale ale Consiliului Național (denumite în continuare oficii teritoriale) sunt persoane juridice de drept public și funcționează în orașele (municipiile) de reședință a curților de apel. Oficiile teritoriale asigură acordarea de asistență juridică garantată de stat în raza de activitate a curții de apel, prin exercitarea următoarelor funcții: a) organizarea acordării de asistență juridică garantată de stat; încheierea de contracte cu avocații din listele celor care acordă asistență juridică garantată de stat; b) examinarea cererilor și documentelor prezentate de solicitanții de asistență juridică garantată de stat, deciderea asupra acordării unei astfel de asistențe; c) numirea avocaților care să acorde asistență juridică calificată, inclusiv asistență juridică de urgență; încheierea de contracte de colaborare cu para-juriștii și cu asociațiile obștești care acordă asistență juridică garantată de stat; d) colectarea de date statistice referitor la necesitățile de asistență juridică garantată de stat și la nivelul lor de acoperire în teritoriu; d<sup>1</sup>) reprezentarea intereselor statului în procesele ce țin de contestarea deciziei privind recuperarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; d<sup>2</sup>) solicitarea intentării procedurii de executare silită a deciziei privind recuperarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; e) îndeplinirea altor funcții, în conformitate cu prezenta lege.

Reclamantul a precizat că Boris Borș s-a adresat la 03 martie 2018 Oficiului Teritorial Comrat al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat cu cerere, solicitând acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat în cauză penală nr.XXXXX, recunoscut în calitate de bănuț pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264<sup>1</sup> alin.(1) din Codul penal (f.d. 8, vol.I).

La acest subiect, reclamantul a făcut trimitere la dispozițiile art.19 alin.(1) lit.a) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, care stipulează că, au dreptul la asistență juridică calificată persoanele specificate la art.6, care au nevoie de asistență juridică pe cauze penale, și interesele justiției o cer, însă nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti acest serviciu.

Totodată, potrivit art.21 alin.(1)-(5) din aceeași Lege, în cazurile prevăzute la art.19 alin.(1) lit.a) și e), se acordă asistență juridică calificată persoanelor al căror venit este mai mic de nivelul venitului stabilit de Guvern pentru beneficiere de asistență juridică în conformitate cu prezenta lege. La calcularea venitului solicitantului de asistență juridică garantată de stat, se iau în considerare veniturile și câștigurile lunare medii din 6 luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea. Metodologia de calcul al venitului și nivelul venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate, precum și forma declarației cu privire la venit, se aprobă de Guvern. Nivelul venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate se determină periodic, ținându-se cont, în special, de indexarea veniturilor bănești. În vederea beneficierii de asistență juridică calificată, persoana din categoria specificată la alin.(1) prezintă declarație cu privire la venit de o formă stabilită de Guvern.

Reieșind din prevederile art.25 alin.(1)-(3<sup>2</sup>) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007, cererea de acordare a asistenței juridice calificate se înaintează de persoana care întrunește condițiile specificate la art.19. Cererea de acordare a asistenței juridice calificate se

întocmește după un model aprobat de Consiliul Național. Persoanele menționate la art.19 alin.(1) lit.a) și e) trebuie să anexeze la cerere o declarație cu privire la venit pentru a beneficia de asistență juridică garantată de stat. La depunerea cererii, persoana care solicită asistență juridică calificată trebuie să își dea consimțământul în scris pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu Legea nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în scopul verificării veniturilor acestuia de către coordonatorii oficiilor teritoriale ale Consiliului Național. La depunerea cererii, în cazurile prevăzute la art.22 și art.23 alin.(2) și (3), persoanele care solicită asistență juridică calificată trebuie să își asume în scris obligația de restituire a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat.

Din prevederile art.23 alin.(2) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007, beneficiarul care a obținut asistență juridică calificată în urma prezentării unor informații false sau neveridice, inclusiv despre starea sa financiară, inducând în eroare oficiul teritorial, este obligat să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice.

Procedura de determinare și confirmare a veniturilor care permit acordarea asistenței juridice calificată garantată de stat este stabilită Regulamentului privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1016 din 01 septembrie 2008.

Potrivit pct.18 din Regulamentul nominalizat, oficiul teritorial are dreptul de a solicita și de a primi informații sau documente de la solicitantul asistenței juridice garantate de stat, care ar confirma proveniența veniturilor acestuia. De asemenea, are dreptul de a solicita și de a primi informații sau documente cu titlu gratuit de la Serviciul Fiscal de Stat, alte autorități publice centrale sau locale, precum și de la persoane fizice sau juridice, pentru a verifica veridicitatea datelor prezentate prin cererea de acordare a asistenței juridice garantate de stat.

Prevederi similare se conțin și în dispozițiile art.14 alin.(5<sup>1</sup>) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, care statuează că, coordonatorii oficiilor teritoriale au dreptul să solicite și să primească gratuit, în regim online, din partea autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor posesoare de registre de stat informația necesară pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat. Condițiile de accesare a informației menționate vor fi stabilite prin acordurile încheiate între oficiile teritoriale ale Consiliului Național și posesorul registrului de stat, conform legislației cu privire la registre și protecția datelor cu caracter personal. Coordonatorii oficiilor teritoriale pot solicita eliberarea informației din registrele de stat și pe suport de hârtie. În acest caz, posesorul de registru de stat va putea încasa plata pentru eliberarea informației în condițiile stabilite de lege.

Ținând cont de faptul că în cadrul acordării lui Boris Borș asistenței juridice calificate garantate de stat au apărut dubii în ce privește valabilitatea informației prezentate în declarația-tip despre venituri, formularul căruia a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1016 din 01 septembrie 2008.

În acest sens, la 04 mai 2018 reclamantul s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat cu cerere, solicitând în conformitate cu art.14 alin.(5<sup>1</sup>) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007 și pct.18 din Regulamentul privind metodologia de calcul al venitului în

scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat, eliberarea informației din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale obținute în perioada 01 noiembrie 2017 – 01 mai 2018 de către Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc o gospodărie și un buget comun, indicate de către aceștia în declarația-tip despre venituri: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș (f.d.4, vol.I).

Prin răspunsul nr.580 din 08 mai 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat a fost respinsă cererea, făcând trimitere la prevederile pct.33 din Regulamentul Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.418 din 03 mai 2000 (în vigoare la data apariției litigiului), care statuează că, conform legislației în vigoare, informațiile cuprinse în conturile personale ale asiguraților se clasifică drept informații confidențiale. Totodată, i s-a comunicat că, prezentarea datelor cu caracter personal se efectuează doar cu consimțământul nemijlocit al subiectului datelor cu caracter personal, fapt ce rezultă din Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Subsecvent, a fost informat că dispune de dreptul de a solicita informația personală doar pentru clientul deservit, anexând mandatul sau contractul de reprezentare a intereselor/acordare a consultației juridice. În cazurile în care solicitarea informației se referă la terțe persoane, avocații pot face aceste interpelări prin intermediul instanței de judecată în temeiul art.185 alin.(1) lit.g) din Codul de procedură civilă. Din cele menționate, CTAS Comrat a indicat că furnizarea informației solicitate în cerere nu este posibilă.

Reclamantul consideră că CTAS Comrat prin refuzul de-a-i furniza informația solicitată a ignorat prevederile art.14 alin.(5<sup>1</sup>) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007 și pct.18 din Regulamentul privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat. De altfel, nu s-a ținut cont nici de prevederile art.6 alin.(6) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, care stipulează că, nu este necesar consimțământul subiectului datelor cu caracter personal în cazurile în care:

a) datele cu caracter personal sunt colectate pentru exercitarea atribuțiilor care se află în sfera de competență a autorităților publice;

b) datele cu caracter personal se prelucrează în scopul executării contractului la care una din părți este subiectul datelor cu caracter personal;

c) datele cu caracter personal se prelucrează în scopuri statistice sau în alte scopuri de cercetare, cu condiția depersonalizării obligatorii a datelor cu caracter personal;

d) prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară pentru protecția vieții, sănătății sau a altor interese de importanță vitală ale subiectului datelor cu caracter personal, dacă obținerea consimțământului de la acesta este imposibilă;

e) prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară pentru livrarea trimiterilor poștale de către organizațiile de comunicații poștale, pentru efectuarea de către operatorii de comunicații electronice a calculelor cu utilizatorii de servicii de comunicații pentru serviciile de comunicații oferite, precum și pentru examinarea pretențiilor utilizatorilor serviciilor de comunicații.

Nefiind de acord cu refuzul CTAS Comrat expus în răspunsul nr.580 din 08 mai 2018, la 18 mai 2018 s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă,

solicitând recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile CTAS Comrat prin refuzul de a prezenta informația din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care a profitat Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc gospodărie cu buget comun, Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș (f.d. 6, vol.I), însă răspunsul nu a urmat în termenul stabilit de lege timp de o lună.

În contextul enunțat, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat de a prezenta informația solicitată, cu obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat să-i elibereze informația din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care a profitat Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc gospodărie cu buget comun: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș.

La 24 octombrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus demers, solicitând în temeiul art.265 lit.g) din Codul de procedură civilă, încetarea procesului, întrucât Casa Teritorială de Asigurări Sociale Comrat nu are calitate de persoană juridică, respectiv nu poate fi parte în proces, la caz - pârât, întrucât este o subdiviziune a Casei Naționale de Asigurări Sociale (f.d.16, vol.I).

Prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost admis demersul Casei Naționale de Asigurări Sociale și încetat procesul în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat, terț Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului privind furnizarea informației și obligarea furnizării informației solicitate (f.d. 29-31, vol.I).

La 03 decembrie 2018 Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a declarat recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost admis recursul depus de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat, casată integral încheierea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La 23 aprilie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus demers, solicitând atragerea sa în proces în calitate de copârâtă (f.d. 79-80, vol.I).

La 11 iunie 2019 și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Comrat a depus demers, solicitând atragerea în proces a Casei Naționale de Asigurări Sociale în calitate de copârâtă (f.d. 82, vol.I).

La fel, și Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a depus cerere privind atragerea în proces în calitate de copârâtă a Casei Naționale de Asigurări Sociale (f.d.91, vol.I).

Pe parcursul examinării cauzei și anume, la 28 iunie 2019, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile din acțiune, înaintate nemijlocit doar împotriva pârâtei Casa

Națională de Asigurări Sociale, solicitând recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale prin refuzul de a prezenta informația solicitată, cu obligarea pârâtei să-i elibereze informația din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care au profitat: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș pentru perioada 01 noiembrie 2017 – 01 mai 2018 (f.d. 99-102, 109-122, vol. I).

În motivarea cererii Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a invocat că prin răspunsul nr.II-03/07-3091 din 13 iunie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale i-a admis parțial cererea prealabilă, eliberându-i informația din contul personal din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale doar în privința lui Boris Borș. Pe când, solicitarea privind informația ce-i vizează pe Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș, a fost respinsă (f.d.96, vol.I).

Prin încheierea protocolară din 23 ianuarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost admis demersul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat și a fost atras în proces în calitate de copârâtă Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.156, vol.I).

Prin încheierea protocolară din 18 mai 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central au fost atrași în proces în calitate de terți: Boris Borș, Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș (f.d.188, vol.I).

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost încetat procesul în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului privind furnizarea informației și obligarea furnizării informației solicitate (f.d.209-210, vol.I).

Prin hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost parțial admisă acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat. A fost recunoscut ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat de-a elibera informația din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care a profitat Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc o gospodărie cu buget comun: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș. A fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Comrat să elibereze Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat informația solicitată. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, și cu trimitere la prevederile art.14 alin.(5<sup>1</sup>) și art.21 alin.(1) din Legea nr.198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, pct.1 și 3 din Regulamentul privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1016 din 01 septembrie 2008, pct.33 din Regulamentul Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.418 din 03 mai 2000 (în vigoare la data apariției litigiului), art.3, art.5 alin.(1) și (5) lit.b) din Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, *prima*

*instanță a concluzionat* ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat de-a elibera Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat informația din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care a profitat Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc o gospodărie cu buget comun: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș, or, în virtutea legii reclamantul este îndreptățit să solicite și să primească gratuit din partea autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor posesoare de registre de stat informația necesară pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat, fără acordul acestora.

Mai mult, în cadrul ședinței de judecată Boris Borș și Valentina Borș nu au obiectat ca reclamantei să-i fie furnizate informațiile ce conțin date cu caracter personal ce vizează veniturile lor.

Din considerentele menționate, prima instanță a considerat oportun de a admite parțial acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat, de-a recunoaște ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat, cu obligarea acesteia să elibereze Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat informația solicitată.

În același timp, având în vedere faptul că prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.II-03/07-3091 din 13 iunie 2018 a fost admisă parțial cererea prealabilă a Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat, acestuia fiindu-i eliberată informația ce-l vizează doar pe Boris Borș, prima instanță a conchis că acțiunea în această parte este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

La 09 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel, iar la 16 august 2021 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat (f.d.211-212, 230-233, vol.I).

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale. A fost casată parțial hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central în partea admiterii acțiunii și emisă în această parte o hotărâre nouă prin care a fost recunoscut ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat cu privire la furnizarea Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a informației din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale despre veniturile asigurate și plățile sociale de care a profitat Boris Borș și membrii familiei sale, care locuiesc împreună și duc o gospodărie cu buget comun: Valentina Borș, Alexandru Borș și Olga Borș și obligată Casa Națională să elibereze informația solicitată de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Comrat a motivat decizia prin faptul că, deși soluția primei instanțe în fond este justă, totuși eronat a obligat Casa Teritorială de

Asigurări Sociale Comrat să-i elibereze Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat informația solicitată, în situația în care în calitate de pârâtă în respectiva cauză figurează anume Casa Națională de Asigurări Sociale, care este o autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, care administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale.

Cu atât că, prin încheierea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost încetat procesul în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului privind furnizarea informației și obligarea furnizării informației solicitate, din motiv că entitatea respectivă nu dispune de capacitate juridică, deoarece Casa Teritorială de Asigurări Sociale Comrat este o subdiviziune structurală a Casei Naționale care nu are calitate de persoană juridică, ceea ce denotă că ultima nu are capacitate de exercițiu juridică (f.d.209-210, vol.I).

La 15 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 13 ianuarie 2022 a prezentat recursul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu emiterea unei decizii noi.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Comrat a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Recurenta a indicat că obiect al prezentei acțiunii în contencios administrativ este verificarea legalității răspunsului CTAS Comrat expus în scrisoare nr.590 din 08 mai 2018.

Astfel, conform art.2 din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la data adresării în judecată), *act administrativ* – manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Totodată, art.10 din Codul administrativ, stipulează că, *actul administrativ individual* este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Iar, conform art.11 alin.(1) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Recurenta consideră că răspunsul CTAS Comrat expus în scrisoare nr.590 din 08 mai 2018 nu poate fi considerat sau asimilat unui act administrativ în sensul normelor de drept

sus-citate, întrucât a fost emis de o subdiviziune structurală a Casei Naționale de Asigurări Sociale, întrucât potrivit art.1 din Legea nr.489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, casă teritorială – subdiviziune structurală a Casei Naționale care nu are calitate de persoană juridică.

Instanței de apel i s-a remarcat faptul că examinarea în fond în procedura contenciosului administrativ a legalității răspunsului CTAS Comrat expus în scrisoarea nr. 590 din 08 mai 2018 nu are temei de a fi realizată în condițiile în care scrisoarea indicată nu reprezintă un act administrativ.

De fapt, actul administrativ, care urma să fie contestat în instanța de judecată, în caz de dezacord cu acesta, de către intimatul Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat, este răspunsul CNAS expus în scrisoarea nr.II-03/04-3091 din 13 iunie 2018, deoarece a fost emis de o autoritate publică cu personalitate juridică, care prin lege dispune de capacitate juridică și de exercițiu deplină.

Cu atât mai mult, conform pct.2 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. nr.230 din 10 aprilie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale este autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului, care asigură realizarea politicii statului în domeniile de activitate ce îi sunt încredințate.

Iar, potrivit pct.3 din același Regulament, Casa Națională este persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, și dispune de denumire, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, precum și de alte atribute specifice autorităților administrative centrale, stabilite în legislație.

În viziunea recurente, instanța de apel a preluat soluția greșită a primei instanțe de-a anula răspunsul nr.590 din 08 mai 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat în condițiile în care prin încheierea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, a fost încetat procesul în privința ultimei.

În opinia recurente, alegația instanței de apel redată în decizia contestată precum că răspunsul nr.590 din 08 mai 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat este asimilat actului emis de Casa Națională de Asigurări Sociale, urmează a fi apreciată critic, deoarece nu este bazată pe normal legale, având în vedere că CTAS Comrat este doar o subdiviziune structurală, fără capacitate juridică deplină.

Din cele menționate se constată că instanța de apel a verificat superficial circumstanțele importante ale cauzei, cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

La caz, instanța de apel urma să aplice prevederile art.258 alin.(3) în coroborare cu art.17, 20 și 207 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ. Or, obiect al examinării în contencios administrativ a constituit un răspuns emis de către un subiect ce nu are capacitate juridică necesară, adică nu posedă statut de act administrativ.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată trebuia să declare acțiunea depusă de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ ca inadmisibilă, întrucât din pretențiile acestuia invocate în cererea de chemare în judecată nu se identifică dreptul vătămat prin activitate administrativă.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 28 octombrie 2021, în ședință publică.

Actele cauzei atestă faptul că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale la 29 octombrie 2021 prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, recepționat de către ultima la 03 noiembrie 2021, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție nr.DS8001581377AS (f.d. 21-22,25, vol.II).

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 17 decembrie 2021 Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a fost notificată, prin intermediul oficiului poștal, decizia integrală din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Comrat, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție nr.DS8005687819AS (f.d. 45, vol.II).

În condițiile enunțate, recursul nemotivat din 15 noiembrie 2021 și cel motivat din 13 ianuarie 2022, au fost depuse cu respectarea prevederilor art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ.

La 11 ianuarie 2022 și 14 ianuarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat, Borș Boris, Borș Valentina, Borș Alexandru și Borș Olga copia recursului (nemotivat și motivat), cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, notificată ultimilor la 17 ianuarie 2022 și respectiv la 18 ianuarie 2022, fapt ce rezultă din avizele poștale de recepție (f.d.49,57-59, 61-65, vol.II).

La 25 ianuarie 2022 Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Oficiul Teritorial Comrat a depus referință, solicitând să fie decalrat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de Codul administrativ pentru a-l considera admisibil (f.d. 67, vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și argumentele din referința depusă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi

conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron